

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาโร เฟ็งสวัสดิ์
ปีที่พิมพ์	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก และเพื่อแสวงหารูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยวิธีการวิจัยแบบพหุวิธี (Multiple Methodologies) ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ การใช้เทคนิค EDFR จำนวน 2 รอบ และการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้เทคนิค EDFR จำนวน 12 คน และผู้เชี่ยวชาญที่ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มจำนวน 14 คนเลือกแบบเจาะจงรวมทั้งสิ้น 34 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 327 คนได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ สหสัมพันธ์ การถดถอยพหุคูณ และการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก มีกลุ่มตัวแปรในแต่ละปัจจัย 8 ตัวแปร ประกอบด้วย (1) ความเข้าใจเกี่ยวนโยบายและมาตรฐานของผู้บริหารและครู (2) ทรัพยากร เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมงานวิชาการ (3) ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียน

การสอน (4) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (5) การส่งเสริมปัจจัยจูงใจในการทำงานของผู้บริหารและครู (6) การส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (7) การส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูมีการจัดการเกี่ยวกับการใช้เวลาในการเรียนรู้ทางวิชาการและ (8) การสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งในการวิจัยนี้กำหนดให้กลุ่มตัวแปรดังกล่าว เป็น“กลุ่มตัวแปรกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก”

2. รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ยอมรับวิธีการพัฒนาร้อยละ 80 ขึ้นไป และมีความเห็นว่าวิธีการพัฒนามีความเหมาะสมระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการพัฒนาที่ใช้มี 2 ลักษณะ 9 วิธี ประกอบด้วย (1) วิธีการพัฒนาเป็นรายบุคคล วิธีที่ใช้มีการศึกษาที่บ้าน (การศึกษาด้วยตนเอง) และ การฝึกปฏิบัติงาน (2) วิธีการพัฒนาเป็นรายกลุ่ม วิธีที่ใช้มี การประชุม การอภิปราย การอบรม การศึกษารายกรณี การศึกษาดูงาน การสาธิตและกิจกรรมนันทนาการ

การนำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวไปใช้นั้น ควรใช้กระบวนการขับเคลื่อนซึ่งเป็นกิจกรรมหรือการดำเนินงานแต่ละประเภทให้เหมาะสม การดำเนินงานทางวิชาการทั้งภาพรวมและรายด้าน ควรใช้วิธีการพัฒนาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่า และมีกระบวนการ PDCA เป็นพื้นฐานหลักอย่างต่อเนื่อง